

Het drieweekse produktiesysteem

Peter Roelofs

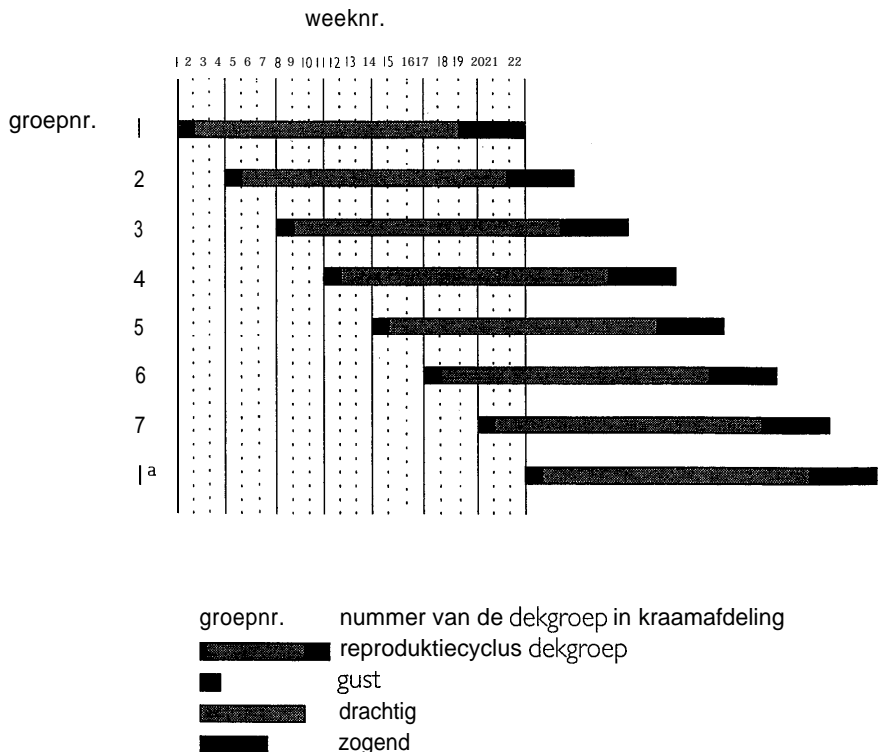
Tijdens de vergelijking van vier bedrijfssystemen wordt er gewerkt volgens het **drie-** weekse produktiesysteem. Op deze manier kunnen, met vrij kleine zeugenstapels, toch dekgroepen van **12** tot **15** zeugen worden gevormd. Vooral in systemen met groepshuisvesting biedt dit voordelen met betrekking tot het werk en het vormen van stabiele groepen.

Wat is het drieweekse produktiesysteem

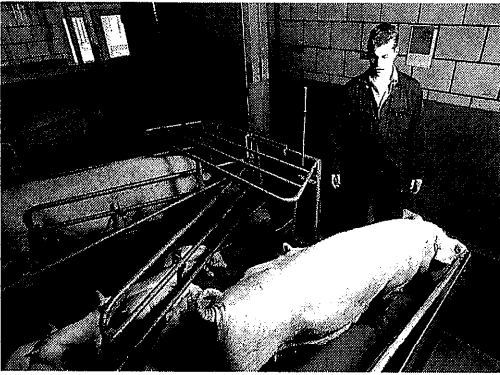
De meeste Nederlandse zeugenhouders werken volgens een weekplanning. De zeugenstapel is dan in wezen verdeeld in 21 produktiegroepen, met telkens één week verschil in de reproductiecyclus. Er worden wekelijks biggen gespeend, waardoor er ook wekelijks zeugen moeten worden geïnsemineerd en moeten werpen.

Een alternatief is het werken met minder dan 21

produktiegroepen, die dan verder uit elkaar lopen. In Frankrijk werkt vrijwel elke varkenshouder met 7 produktiegroepen, met telkens drieweekse intervallen. Twee weken nadat de zevende produktiegroep is geïnsemineerd, wordt de eerste produktiegroep gespeend, zodat de zeugen in deze groep drie weken na de zevende groep berig worden. In figuur 1 wordt de planning van een zeugenbedrijf volgens het drieweekse produktiesysteem weergegeven.

Figuur 1: Planning van een zeugenbedrijf volgens het drieweekse produktiesysteem

Onderzoek naar het om de drie weken spenen van de biggen.

Foto: Misset, Boerderij

Waarom het drieweekse produktiesysteem op het Proefstation

Voor de systeemvergelijking beschikt het Proefstation over ± 360 zeugen die over vier systemen moeten worden verdeeld, dus 90 zeugen per systeem.

Bij deze omvang van de vier bedrijfssystemen is het toepassen van het drieweekse produktiesysteem voorwaarde om met stabiele groepen te kunnen werken in de groepshuisvestingssystemen. Daarom heeft het Proefstation gekozen voor het drieweekse produktiesysteem. Aan het werken met drieweekse produktiegroepen zitten ook nadelen. Het aantal afdelingen en het aantal hokken per afdeling moeten bij het systeem passen.

Tevens is er extra aandacht nodig voor het berig krijgen van de zeugen en het introduceren van opfokzeugen, omdat de groepen zoveel mogelijk bij elkaar moeten blijven. Zeugen die later worden geïnsemineerd dan de rest van de dekgroep werpen ook later. Om ze toch in een dekgroep te krijgen moeten de biggen extra vroeg of laat worden gespeend. Het systeem werkt daarom alleen bij vruchtbare zeugenstapels.

Drieweekse produktiesysteem in de bedrijfsvergelijking

De vergelijking van bedrijfssystemen is in sommige opzichten een vervolg op de vergelijking

die in 1990 is afgesloten. Toen zijn twee systemen met individuele huisvesting vergeleken met het groepshuisvestingssysteem met voerstations. Eén van de resultaten van dat onderzoek was dat het werken met dekgroepen van vier of vijf zeugen bij groepshuisvesting niet ideaal is. Wanneer er wekelijks vijf zeugen aan de groep worden toegevoegd, duurt het erg lang voordat er een groep van bijvoorbeeld 30 zeugen rond een voerstation is gevormd. Daarna duurt het niet lang meer voordat de eerste hoogdrachtige zeugen uit de groep worden verplaatst naar de kraamstal. De wisselende samenstelling van de groep zorgt telkens voor onrust, in de vorm van rangordegevechten tussen zeugen.

Voor de varkenshouder is het lastig om goed te controleren wanneer zeugen in verschillende drachtigheidsstadia rond lopen. Verder is het moeilijk om behandelingen of verplaatsingen uit te voeren, doordat telkens enkele zeugen uit een grote groep geselecteerd moeten worden.

Destijds is dan ook vastgesteld dat het systeem van groepshuisvesting met wisselende groepssamenstelling voor een groot aantal varkenshouders niet geschikt is, vanwege de onrust bij en beschadigingen van de zeugen en het gebrek aan overzicht op de groep voor de varkenshouder,

Stabiele groepen in plaats van wisselende groepen functioneren beter voor de zeug en voor de varkenshouder. Het is daarom belangrijk dat er telkens vrij grote groepen zeugen die vrijwel tegelijk zijn geïnsemineerd in de groepshuisvesting worden geïntroduceerd.

Voor kleinere bedrijven, met bijvoorbeeld 90 zeugen, is dat bij het wekelijkse produktiesysteem onmogelijk. Daar worden maar drie tot vijf zeugen per week geïnsemineerd. Op het Varkensproefbedrijf in Rosmalen, waar de zeugenstapel van ongeveer 360 zeugen is onderverdeeld in vier bedrijfssystemen, is de situatie vergelijkbaar met die op kleinere vermeerderingsbedrijven.

De verwachting is dat het toepassen van stabiele groepen een duidelijke verbetering zal zijn van de systemen met groepshuisvesting. Uit de vergelijking van bedrijfssystemen zal blijken of deze verwachting uitkomt. ■